

การพัฒนาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2*

DEVELOPMENT OF A PARTICIPATORY MANAGEMENT APPROACH
FOR EDUCATIONAL INSTITUTION: ROI ET PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 2

ไกรวุธ พนมพงษ์

Kaivoot Panompong

สินธวา คามดิษฐ์

Sinthawa Khamdit

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Maharakham University, Thailand

E-mail: mangkabia@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และแนวทางในการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 3) เพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผู้บริหาร จำนวน 61 คน ครูผู้สอนจำนวน 274 คน รวม 335 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างสถานศึกษา โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Multistage Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา และแบบสอบถามแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าอำนาจจำแนกรายข้อได้ค่าระหว่าง 0.22 - 0.78 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1) สภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัด

* Received 2 June 2020; Revised 15 July 2020; Accepted 1 October 2020

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผลการศึกษา พบว่า 1) แนวทางการบริหารแบบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เป็นรูปแบบที่มีความถูกต้องสมบูรณ์ ปฏิบัติได้ มีประโยชน์ และควรนำไปทดลองใช้ในสถานศึกษาอื่น ๆ ต่อไป 2) รูปแบบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 5 ด้าน และองค์ประกอบย่อย 20 ข้อ 3) คุณภาพรูปแบบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา โดยรวมมีความเหมาะสมและสอดคล้องทุกข้อ

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, สถานศึกษา, พัฒนา

Abstract

The Objectives of this research article were 1) to study the current state of participation for educational institutions. Roi Et Primary Educational Service Area Office 2 2) to study the current state Desirable condition And guidelines for participatory management for educational institutions Roi Et Primary Educational Service Area Office 2 3) To develop a participatory management approach for educational institutions. Roi Et Primary Educational Service Area Office 2 The samples used in the research consisted of School administrators and teachers in educational institutions Under the Office of Roi Et Primary Educational Service Area 2, 61 administrators, 274 teachers, a total of 335 people. By simple random sampling (Multistage Sampling) The tools used for data collection were questionnaires, current conditions, participation for educational institutions. And a questionnaire on the teachers' participatory management guideline in educational institution administration. Under the Office of Roi Et Primary Educational Service Area 2, the statistics used for data analysis were mean, percentage, standard deviation. Income classification power, income between 0.22 - 0.78, and confidence in the whole of 0.96 The research found that; 1) Current conditions, participation of teachers in the administration of educational institutions. Under the Office of Roi Et Primary Educational Service Area 2, it was found that overall was at a high level. 2) Guidelines for participatory administration for educational institutions Under the Office of Roi Et Primary Educational Service Area 2 The results of the study were as follows: 1) Guidelines for teachers' participation in education administration. It is a model that is correct,

complete, practical, useful and should be used for further experimentation in other educational institutions. 2) School It consists of 5 main components and 20 sub - elements. 3) Evaluation of the educational institution participation guidelines For the Roi Et Primary Educational Service Area Office 2 by 7 experts in total, the suitability was at a high level. and is very possible.

Keywords: Participation, School, Develop

บทนำ

ในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านต่าง ๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม และโดยเฉพาะเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว เนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ของทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกันพลังขับเคลื่อนของเทคโนโลยียุคดิจิทัลส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และเป็นความรวดเร็วที่นักวิชาการเห็นตรงกันว่าเพียงจะเริ่มต้นเท่านั้น ในระยะถัดไปจะยิ่งทวีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้นเป็นทวีคูณ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาตามไปด้วยอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ สถานศึกษาจึงต้องมีความตื่นตัวและเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนที่มีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 ซึ่งส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้เพื่อเด็กในศตวรรษที่ 21 อย่างไรก็ตามผู้นำหรือผู้บริหารจะต้องมีทักษะที่สำคัญเพื่อเตรียมพร้อมในการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น (สุวัฒน์ จุลสุวรรณ, 2562)

โรงเรียนเป็นหน่วยงานที่รัฐให้ทำหน้าที่ให้การศึกษาภาคบังคับกับประชากรวัยเรียนอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมที่จะเกื้อหนุนให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตสามารถพัฒนาประเทศทุกด้าน ดังนั้นการที่จะทำให้โรงเรียนขนาดเล็กจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพและมาตรฐานของโรงเรียนก็มักจะดูที่ผู้บริหารโรงเรียนเป็นสำคัญ (ธีระ รุญเจริญ, 2562) การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กให้ขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมในเรื่อง 1) คุณภาพให้เกิดขึ้นในด้านคุณภาพครู คุณภาพแหล่งเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมแห่งเรียนรู้คุณภาพของสถานศึกษาคุณภาพการบริหารจัดการ 2) โอกาสของประชากรวัยเรียนให้ผู้ด้อยโอกาสที่อาศัยอยู่ในท้องที่ต่าง ๆ ของประเทศได้มีการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และ 3) การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเข้ามาสนับสนุนการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา นอกจากจะต้องอาศัยผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะทางการบริหาร มีพฤติกรรมและคุณลักษณะสำคัญที่จะบริหารงานในหน้าที่ให้ไปสู่เป้าหมาย ยังมีปัจจัยอีกหลายอย่างที่คุณบริหารโรงเรียนจะต้องปฏิบัติเรียนรู้และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง (พชรวิทย์ จันทรศิริสิริ, 2560)

รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของโรงเรียนจึงเป็นแนวคิดและนโยบายการบริหาร และจัดการศึกษาที่เกิดขึ้นโดยผลของกฎหมาย โดยในระยะเริ่มต้น กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2543 และให้มีการบริหารจัดการศึกษาโดยองค์คณะบุคคล ที่เรียกว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มาจากการสรรหาบุคคลในแต่ละภาคส่วนของชุมชน ได้แก่ ผู้แทน ผู้ปกครอง 2 คน ผู้แทนองค์กรชุมชน 2 คน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2 คน ผู้แทน ศิษย์เก่า 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน และสรรหาบุคคลในโรงเรียน 2 คน คือ ผู้แทนครู 1 คน และผู้บริหารโรงเรียน 1 คน และต่อมาได้กำหนดไว้ในบทบาทหน้าที่ และวิธีการสรรหา ไว้ในกฎหมายทั้งในพระราชบัญญัติและกฎกระทรวงศึกษาธิการ (พระราชบัญญัติ ระเบียบการบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

ดังนั้น โรงเรียนจำเป็นต้องมีแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถปฏิบัติภารกิจตามบทบาทที่กฎหมายกำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านคุณภาพ การศึกษาที่เป็นผลผลิตทางสังคมและคุณภาพของความร่วมมือของคนในชุมชนในการเข้ามามี ส่วนร่วม ในการจัดการศึกษาในฐานะความเป็นเจ้าของโรงเรียน โดยยึดหลักการบริหาร แบบมีส่วนร่วมที่คำนึงถึงความสำคัญของการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนในการพัฒนา คุณภาพผู้เรียน ผู้สังคม และประเทศด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะนิสิตสาขาวิชาการ บริหารการศึกษา จึงได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เพื่อนำผลการวิจัย ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา และการบริหารและการจัดการศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ครั้งนี้ เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดยดำเนินการเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และแนวทางในการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

1. ขั้นตอนดำเนินการ

1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับการบริหารงานในสถานศึกษา และการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา นำมาวิเคราะห์แล้วสังเคราะห์

1.2 นำผลการสังเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้องค์ประกอบและตัวชี้วัดของการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา ดังนี้

1.2.1 กรอบแนวคิดในการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยงาน 4 งาน 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงานงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคล 4) การบริหารงานบริหารทั่วไป (กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา, 2550)

1.2.2 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี การบริหารแบบมีส่วนร่วม ได้กรอบแนวคิดการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่จะใช้ในการวิจัย มาประยุกต์เป็นตัวชี้วัด 5 ด้าน คือ 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 3) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล 5) การมีส่วนร่วมในการร่วมรับผลประโยชน์

1.3 นำองค์ประกอบและตัวชี้วัดการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา ที่ได้จากการสังเคราะห์มาใช้ในการสร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์

1.4 นำแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

1.5 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ จากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

1.6 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำนวน 2,596 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 299 คน และครูจำนวน 2,297 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำนวน 335 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 61 คน และ ครูจำนวน 274 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบ Multistage Sampling (สุ่มแบบหลายขั้นตอน) โดยดำเนินการดังนี้

2.2.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่เป็นครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 จำนวน 2,596 คน ผู้วิจัยหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie & Morgan ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อน 5 % ได้กลุ่มตัวอย่าง 335 คน

2.2.2 เมื่อกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 335 คน แล้วทำการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Sampling) ดังนี้

ขั้นที่ 1 สุ่มอำเภอในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มา 50% จาก 8 อำเภอ โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับฉลาก ได้กลุ่มตัวอย่าง 4 อำเภอ คือ อำเภอเกษตรวิสัย อำเภอพนมไพร อำเภอสว่างแดนดิน และอำเภอธวัชบุรี

ขั้นที่ 2 แบ่งโรงเรียนของแต่ละอำเภอที่สุ่มได้ตามเกณฑ์การแบ่งขนาดของโรงเรียน ดังนี้

โรงเรียนขนาดเล็ก มีจำนวนนักเรียน 0 – 120 คน

โรงเรียนขนาดกลาง มีจำนวนนักเรียน 121 – 500 คน

โรงเรียนขนาดใหญ่ มีจำนวนนักเรียน 501 – 1500 คน

พบว่า มีโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 171 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 62 โรงเรียนและ โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 6 โรงเรียน

ขั้นที่ 3 ให้โรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม สุ่มโรงเรียนแต่ละขนาดจากอำเภอที่สุ่มได้ในขั้นที่ 1 โดยใช้สัดส่วน 4: 1 ของจำนวนโรงเรียนในอำเภอตัวอย่างตามสัดส่วนของขนาดโรงเรียนโดยใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ได้จำนวนขนาดเล็ก จำนวน 43 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลางจำนวน 15 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 2 โรงเรียน

ขั้นที่ 4 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารและครูจากโรงเรียนตัวอย่างตามรายชื่อโรงเรียนในขั้นตอนที่ 3 จำนวนผู้บริหารและครู

335 คน (ตามตารางของ Krejcie & Morgan) โดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนขนาดของสถานศึกษา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ซึ่งแบบสอบถามลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Check List) แบบเติมค่าและประมาณค่าแบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดโดยมีแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ท (Likert Type) มี 5 ระดับ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยกำหนดเกณฑ์เป็นระดับคะแนน

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามด้วยตนเองและติดต่อบริการแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

5. การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดทำข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

5.1.1 ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืน

5.1.2 ตรวจสอบการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้

5.1.3 บันทึกข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์วิธีการทางสถิติ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

5.2.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยคำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

5.2.2 วิเคราะห์คะแนนจากแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

1. ขั้นตอนดำเนินการ

1.1 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Needs Assessment) โดยนำข้อมูลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ในระยะที่ 1 มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น โดยการคำนวณ PNI modified

1.2 นำสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ที่มีค่าความต้องการจำเป็นที่มีค่าสูงมาใช้ในการออกแบบสัมภาษณ์ แล้วนำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง และให้ผู้เชี่ยวชาญยืนยันความเหมาะสม

1.3 นำแบบสัมภาษณ์ไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เลิศ (Best Practices) ได้แก่ โรงเรียนเมืองปทุมรัตน์ โรงเรียนชุมชนบ้านโคกหม และโรงเรียนบ้านภูดิน

1.4 นำแบบสัมภาษณ์วิเคราะห์ข้อมูลโดยการสรุปประเด็น และทำการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices)

1.5 ออกแบบแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

1.6 ประเมินแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ต่อไปนี้

2.1 คุณวุฒิทางการศึกษา ไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท

2.2 มีประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารและพัฒนาการศึกษา หรือการวิจัย และประเมินผลการศึกษา หรือการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด 7 คน ประกอบด้วย

2.2.1 นายอานนท์ นามเพ็ง วุฒิการศึกษา กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่สุวรรณภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

2.2.2 นายกาญจน์บัณฑิต โชติจันทร์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนบ้านโคกหม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

2.2.3 นายวชิระ วงษ์ชาติ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองปทุมรัตน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

2.2.4 นายพิน สิริสาร กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดธาตุ(ธรรมธาดากิจจานุสรณ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

2.2.5 นายสันติภพ โชติจันทร์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านภูดิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

2.2.6 นายวิรัตน์ สิทธิลา กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนครูราษฎร์สามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

2.2.7 นายมงคล ภูศรีอ่อน กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบัวขาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบประเมินเพื่อประเมินแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Check List) แบบเติมคำ และแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ประเมิน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ

4.2 ผู้วิจัยจัดส่งคู่มือแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 และแบบประเมินให้กับผู้ทรงคุณวุฒิ ด้วยตนเองและติดต่อรับแบบประเมินด้วยตนเอง

5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดกระทำข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

5.1.1 ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบประเมินที่ได้รับคืน

5.1.2 ตรวจสอบการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้

5.1.3 บันทึกข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์วิธีการทางสถิติ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

5.2.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบประเมิน โดยคำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

5.2.2 วิเคราะห์คะแนนจากแบบประเมิน ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ปรากฏผลดังนี้

1. สภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$)

2. สภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$)

3. สภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$)

4. สภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$)

5. สภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ด้านการบริหารทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผู้วิจัยมีประเด็นที่จะอภิปรายผลดังนี้

1. สภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด พบว่า สภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมของครู ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการบริหารทั่วไป อยู่ในระดับมากและด้านการบริหารงบประมาณ อยู่ในระดับมากตามลำดับ ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติต่ำที่สุด คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก ทั้งอาจเป็นเพราะว่าการบริหารจัดการในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 บริหารจัดการตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 39 หมวดที่ 5 ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไว้ 4 งาน และมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องจนเป็นวัฒนธรรมของสถานศึกษาแต่ละแห่ง และผู้บริหารเห็นความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วมทำให้การบริหารสถานศึกษาทั้ง 4 งาน ทำให้บุคลากรในสถานศึกษาทำงานร่วมกันอย่างมีความสุขมีความขัดแย้งน้อยที่สุด ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ สมยศ อาพันธ์ศรี ได้สรุปการมีส่วนร่วมมีความสำคัญและความจำเป็นคือช่วยส่งเสริมประชาธิปไตยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องยอมรับปัญหาช่วยแก้ไขปัญหาลดความขัดแย้งได้ผลงานตามความต้องการที่แท้จริงและทุกภาคส่วนพึงพอใจกับผลงาน สอดคล้องกับรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยองค์คณะบุคคลในสถานศึกษากับขอขยายภารกิจการบริหารงานสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความสอดคล้องโดยการบริหารงานสถานศึกษาใน 4 ด้านได้แก่ 1) การบริหารงานวิชาการ 2) การบริหารงบประมาณ 3) การบริหารงานบุคคลและ 4) การบริหารงานทั่วไป มีการดำเนินงานในลักษณะการมีส่วนร่วม 4 รูปแบบ (สมยศ อาพันธ์ศรี, 2545)

2. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 5 ด้าน และองค์ประกอบย่อย 20 ข้อ ข้อค้นพบที่ปรากฏดังนี้ อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วม ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันได้มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เช่น ศึกษาต่อ อบรมเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องทำให้มีการบริหารจัดการที่ดี สอดคล้องกับการนำเสนอของ อุดม เหลืองสด การบริหารแบบมีส่วนร่วมมี 5 ด้าน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 3) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล 5) การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ส่วนงานบริหารสถานศึกษา (อุดม เหลืองสด, 2545)

3. ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ของผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะใน 4 ประเด็น คือ 1) แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษามีความถูกต้อง 2) แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษามีความสมบูรณ์ 3) แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาสามารถนำไป ปฏิบัติได้ 4) แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษามีประโยชน์ ผลการสนทนากลุ่ม พบว่าแนวทางการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เป็นแนวทางที่มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ปฏิบัติได้ และมีประโยชน์และควรนำไปทดลองใช้ในสถานศึกษาอื่น ๆ ต่อไป ผู้วิจัยได้นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปปรับปรุงเครื่องมือเพื่อศึกษาแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ฉบับสมบูรณ์ ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 5 ด้าน มีองค์ประกอบย่อย 20 ข้อ สอดคล้องกับแนวคิดของ Cohen, J. M. & Uphoff, N. T., อุดม เหลืองสด และเมตต์ เมตต์การุณจิต สารสำคัญที่นำมาประยุกต์เป็นกรอบแนวคิด 5 ด้าน คือ 1) ด้านการมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจ 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล 5) ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ (Cohen, J. M. & Uphoff, N. T., 1981); (อุดม เหลืองสด, 2545); (เมตต์ เมตต์การุณจิต, 2553) สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พจนารถ วาดกลิ่น ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมมี 4 องค์ประกอบหลัก ดังนี้ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และมีส่วนร่วมในการประเมินผล นอกจากนี้ยังมีองค์ประกอบย่อยอีก 16 องค์ประกอบ (พจนารถ วาดกลิ่น, 2556)

4. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูหัวหน้าฝ่าย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เป็นไปตามแนวคิดของอุดม เหลืองสด ได้สรุปรูปแบบการมีส่วนร่วม มี 5 ขั้นตอน คือ 1) การมีส่วนร่วมคิดและตัดสินใจ หมายถึง การกำหนดความต้องการ และการจัดลำดับความสำคัญแล้วร่วมตัดสินใจทั้งในช่วงเริ่มต้น ช่วงวางแผน และช่วงปฏิบัติตามแผน 2) การมีส่วนร่วมในการวางแผน หมายถึง การกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์กำหนดวิธีการ และแนวทางดำเนินการ 3) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ หมายถึง การทำประโยชน์ให้กับงานทั้งช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์วัสดุอุปกรณ์แรงงาน หรือโดยการบริหารประสานงาน และขอความช่วยเหลือ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง การประเมินว่าการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ทั้งการประเมินความก้าวหน้า 5) การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ หมายถึง การรับผลประโยชน์ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยกระจายผลประโยชน์ภายในกลุ่มทั้งทางบวกและทางลบ (อุดม เหลืองสด, 2545)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

1) ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า สภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้านโดยด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ ด้านการบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการบริหารทั่วไปอยู่ในระดับมาก และด้านการบริหารงบประมาณ อยู่ในระดับมากตามลำดับส่วนด้านที่มีการปฏิบัติต่ำที่สุด คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก

2) ผลการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ทุกข้อ 3) ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ของผู้เชี่ยวชาญได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะใน 4 ประเด็น คือ 3.1) แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา มีความถูกต้อง 3.2) แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษามีความสมบูรณ์ 3.3) แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาสามารถนำไปปฏิบัติได้ 3.4) แนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษามีประโยชน์ ผลการสนทนากลุ่มพบว่าแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เป็นแนวทางที่มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ปฏิบัติได้ และมีประโยชน์และควรนำไปทดลองใช้ในสถานศึกษาอื่น ๆ ต่อไป

4) ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วม ของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่า ผู้บริหารและครูหัวหน้าฝ่าย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก **ข้อเสนอแนะ** 1) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพ ที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 2) ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโดยใช้ โรงเรียนที่มีสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 3) ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่มีผลต่อ สภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 4) ควรมีการศึกษารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม ที่พึงประสงค์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา. (2550). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนที่ 24 ก หน้า 24 (16 พฤษภาคม 2560).
- ธีระ รุญเจริญ. (2562). สภาพและปัญหาการบริหารและจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐานของ สถานศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: วิ.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- พจนารถ วาดกลิ่น. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงาน ด้านวิชาการ โรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการ บริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พชรวิทย์ จันทรศิริสิริ. (2560). นโยบายและการวางแผนกลยุทธ์สำหรับสถานศึกษายุคใหม่. มหาสารคาม: อภิชาตการพิมพ์.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2553). การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม: ประชาชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และราชการ. (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี: บุ๊คพอยท์.
- สมยศ อาพันศิริ . (2545). การบริหารแบบมีส่วนร่วม. กรุงเทพมหานคร: บรรณากิจ.
- สุวัฒน์ จุลสุวรรณ. (2562). ภาวะผู้นำทางการศึกษา. มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.

อุดม เหลืองสด. (2545). การศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและคุณภาพนักเรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพ การศึกษาโรงเรียนบ้านเก่าวิทยา จังหวัดกาญจนบุรี. ใน สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Cohen, J. M. & Uphoff, N. T. (1981). Rural Development Participation: Concept and Measure For Project Design Implementation and Evaluation. New York: Cornell University Press.